

แนวปฏิบัติที่ดีในการส่งบทความวิจัย ตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ

การทำวิจัยนับว่าเป็นภาระหน้าที่ ที่สำคัญประการหนึ่งของนักวิชาการ โดยเฉพาะผู้ที่ เป็นอาจารย์ เนื่องจากการวิจัยจะช่วยให้เกิดการพัฒนาคความรู้ และผลของงานวิจัย ยังสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนางานในหน้าที่ได้ ซึ่งการทำวิจัยนั้น ไม่ควรหยุดนิ่งแค่การแสดงผลการวิจัย ในรูปเล่มของรายงาน เท่านั้น แต่ผู้ที่ เป็นเจ้าของงานวิจัย ควรจะทำการเผยแพร่ผลงานวิจัยของตนเอง ต่อสาธารณชนด้วย ซึ่งวิธีที่ได้รับ การยอมรับว่า เป็นวิธีที่ดีที่สุด ในการเผยแพร่ผลงานวิจัย คือ การเขียนบทความวิจัย และส่งตีพิมพ์ใน วารสารวิชาการที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถสรุปเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ค้นหาชื่อวารสารทางวิชาการที่มีคุณภาพ สำหรับคำว่า “วารสารที่มีคุณภาพ” นั้น ควรเป็น วารสาร ที่มีกระบวนการกลั่นกรอง จากผู้ทรงคุณวุฒิ ในสายวิชาการนั้นๆ (Peer review) โดยนักวิจัยสามารถ ตรวจสอบได้จาก หน้าเว็บไซต์ของวารสาร นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังอาจใช้ฐานข้อมูล ที่ได้รับการยอมรับ เป็น เครื่องมือในการช่วยค้นคว้าวารสารได้ เช่น ฐานข้อมูล Web of Science ของบริษัท Thomson Reuters โดย สามารถ เข้า ไป ตรวจสอบ ราย ชื่อ วารสาร ได้ ที่ Master Journal List ที่ ip-science.thomsonreuters.com/mjl/ และ ฐานข้อมูล SCOPUS ของบริษัท Elsevier เป็นต้น โดยนักวิจัย ควรคัดเลือกวารสารที่มีขอบข่าย หรือ Areas of study ที่ตรงกับลักษณะงานวิจัยของนักวิจัยเอง การคัดเลือก วารสาร จากฐานข้อมูลที่ได้รับการยอมรับนี้ นับว่าเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญ ที่จะช่วยให้นักวิจัยมั่นใจได้ว่า หาก บทความวิจัยของตนเอง ได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ ในวารสารที่มี Peer review หรือ อยู่ในฐานข้อมูล ที่ได้รับการยอมรับ แสดงว่าผลงานวิจัย ได้รับการยอมรับจากผู้ทรงคุณวุฒิ ใน Area of study นั้นๆ นอกจากนี้ ผลงานวิจัยนั้นๆ ยังสามารถนำไปใช้ประกอบ การยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการได้อีกด้วย และที่สำคัญอีก ประการหนึ่งคือ นักวิจัยควรตรวจสอบให้แน่ใจว่า วารสารนั้นๆไม่ได้ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่อยู่ใน Beall’s list

2. ตรวจสอบข้อกำหนดในการเขียนบทความวิจัย (Manuscript guidelines or guidelines for authors) จากหน้าเว็บไซต์ของวารสาร ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยอาจเลือกวารสารจำนวนหนึ่ง เช่น 4-5 ชื่อเรื่อง ที่ เข้าเกณฑ์เป็นวารสารที่มีคุณภาพ และทำการตีพิมพ์บทความวิจัย ที่อยู่ใน Area of study เดียวกับงานวิจัย ของนักวิจัยเอง โดยนักวิจัยควรอ่านข้อกำหนดในการเขียน และส่งบทความวิจัย ของแต่ละวารสารให้เข้าใจ ซึ่งวารสารแต่ละฉบับ มักจะมีข้อกำหนดที่แตกต่างกัน

3. ศึกษาวิธีการเขียนบทความวิจัย จากบทความวิจัยของนักวิจัยท่านอื่นๆ ที่ได้รับการตีพิมพ์ใน วารสารแต่ละฉบับ ซึ่งจะช่วยให้ นักวิจัย พอมองภาพพอกว่า บทความวิจัยที่ได้รับการตอบรับ ให้ตีพิมพ์ใน วารสารนั้นๆ มีลักษณะการเขียนอย่างไร การพิจารณาตัวอย่าง ของบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ จะช่วยให้นักวิจัย เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้นว่า วารสารนั้นๆมักจะตอบรับบทความวิจัยในลักษณะใด และผลงานวิจัยของ นักวิจัย มีความสอดคล้องกับ Focus หรือ ขอบเขตของวารสารนั้นๆ หรือไม่

4. ตรวจสอบว่า การส่งบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์มีค่าใช้จ่ายหรือไม่ เช่น ค่าดำเนินการต่างๆ ค่า เปิดบทความวิจัย ที่สามารถเข้าถึงได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (Open access) ค่า review บทความวิจัย เป็นต้น

5. ทำการเลือกวารสารที่จะส่งบทความวิจัย โดยนักวิจัยควรเลือกวารสารที่มีข้อกำหนด ในการเขียน บทความวิจัย และมีบทความวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ ที่สอดคล้องกับลักษณะ ของงานวิจัยของนักวิจัยให้มากที่สุด เช่น หากงานวิจัยของนักวิจัย จำเป็นต้องเขียนเป็นบทความที่ค่อนข้างยาว ควรเลือกวารสาร ที่อนุญาตให้ บทความวิจัย มีจำนวนคำที่ค่อนข้างมาก เช่น 7,000 คำ ขึ้นไป หรือ หากงานวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ควรเลือกวารสาร ที่มักจะตีพิมพ์บทความวิจัย ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น สำหรับในขั้นตอนนี้มีข้อควรระวัง คือ นักวิจัยควรส่งบทความวิจัยไปยังวารสารทีละฉบับ ไม่ควรส่งไปครั้งเดียวหลายฉบับ วารสารส่วนใหญ่ มักจะระบุข้อกำหนดนี้ไว้อย่างชัดเจน ในคำแนะนำสำหรับผู้เขียน

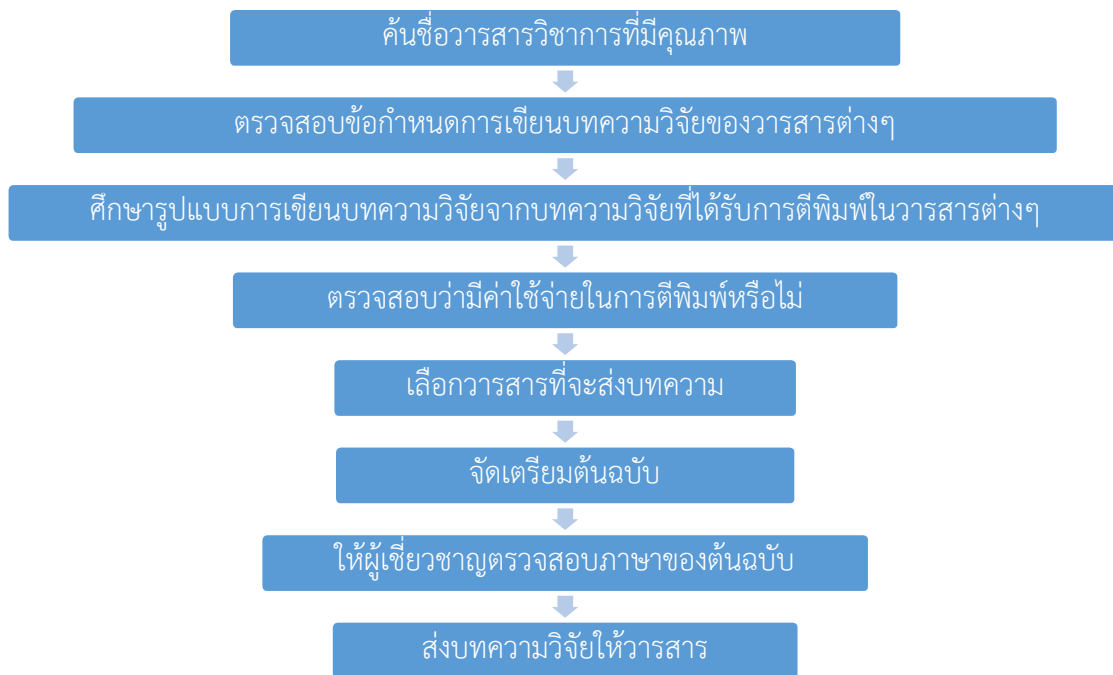
6. จัดเตรียมต้นฉบับ โดยนักวิจัยจะต้องเตรียมให้ตรงกับข้อกำหนด ในการเขียนบทความของวารสาร นั้นๆ อย่างเคร่งครัด เช่น จำนวนคำที่กำหนดในบทคัดย่อ (Abstract) จำนวนคำของเนื้อหา หัวข้อที่ควรมีใน บทความ และรูปแบบการเขียนอ้างอิง เป็นต้น

7. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านภาษา เนื่องจากการจัดเตรียมต้นฉบับ เพื่อส่งตีพิมพ์ใน วารสารวิชาการระดับนานาชาติ จะต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก และเนื่องจากภาษาอังกฤษ ไม่ใช่ภาษา หลักของคนไทย ด้วยเหตุนี้ นักวิจัยจึงควรส่งต้นฉบับ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา หรือที่รู้จักกัน ว่า Proofreader ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ของภาษาอังกฤษที่ใช้ ก่อนที่จะส่งต้นฉบับนั้นๆให้กับวารสาร

8. ส่งต้นฉบับบทความวิจัยให้กับวารสารเพื่อพิจารณา โดยนักวิจัยควรตรวจสอบว่า วารสารที่ เลือกไว้ ได้กำหนดให้ ผู้วิจัยส่งต้นฉบับบทความวิจัยโดยวิธีใด ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว วารสารแต่ละฉบับ จะมี ข้อกำหนด ในการส่งบทความที่ไม่เหมือนกัน เช่น ผ่านระบบออนไลน์ โดยนักวิจัยจะต้องทำการลงทะเบียน เพื่อสร้าง Account ของตนเองก่อน

สำหรับการส่งต้นฉบับบทความวิจัย ไปยังวารสารนั้น มีข้อแนะนำคือ นักวิจัยควรจัดทำจดหมายนำ ที่ เรียกว่า Cover letter เพื่อเป็นการเกริ่นนำ เกี่ยวกับบทความวิจัยของตนเอง และเพื่อยืนยันให้กอง บรรณาธิการทราบว่า บทความวิจัยนี้เป็นผลงานของตนเอง และยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ ในวารสารฉบับใดมา ก่อน

สำหรับขั้นตอนที่กล่าวมาในข้างต้น สามารถสรุปเป็นแผนภาพเพื่อให้เข้าใจง่าย ได้ดังนี้



หลังจากที่นักวิจัยได้ส่งบทความวิจัยไปยังวารสารแล้ว โดยทั่วไป วารสารวิชาการจะมีขั้นตอน ในการพิจารณาบทความวิจัย โดยสามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ ดังนี้

1. ต้นฉบับบทความวิจัยได้รับการกลั่นกรองด้านคุณภาพในชั้นแรกจากกองบรรณาธิการ ซึ่งหากกองบรรณาธิการเห็นว่า ต้นฉบับบทความวิจัยดังกล่าว ไม่เหมาะสมที่จะได้รับตีพิมพ์ในวารสาร ก็จะตอบปฏิเสธ ไปยังนักวิจัยเจ้าของบทความเลย แต่หากกองบรรณาธิการเห็นว่า ต้นฉบับบทความวิจัยนั้นๆ มีคุณภาพ/มีความสอดคล้อง กับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายของวารสาร ก็จะส่งต้นฉบับนั้นๆ ไปยังผู้ประเมิน ซึ่งจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในสายวิชาการ (Reviewers/referees) ทำการประเมินคุณภาพ ของบทความต่อไป ตามปกติแล้ว กองบรรณาธิการมักจะส่งต้นฉบับ ให้กับผู้ประเมินประมาณ 2-3 คน

2. ต้นฉบับบทความวิจัยได้รับการประเมินจากผู้ประเมิน โดยผู้ประเมินจะได้รับการคัดเลือกและ ทาบตาม จากกองบรรณาธิการ ให้ทำการประเมินคุณภาพ ของต้นฉบับบทความวิจัย ตามปกติแล้ว ผู้ประเมิน จะได้รับคำแนะนำ สำหรับการประเมิน และจะได้รับแบบฟอร์ม สำหรับการทำการประเมิน และแสดงความ คิดเห็น/ให้คำแนะนำ แก่นักวิจัยเจ้าของบทความ โดยกองบรรณาธิการจะกำหนดเวลา ให้ผู้ประเมินส่งผลการ ประเมิน กลับมายังกองบรรณาธิการด้วย ผลการประเมินของผู้ประเมิน จะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ

(1) สมควรได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร (Accept) โดยไม่มีการแก้ไข ซึ่งกรณีนี้ เกิดขึ้นน้อยมาก
 (2) สมควรได้รับโอกาสให้แก้ไขบทความ ตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมิน หรือต้องตอบคำถามบาง ประการ ต่อผู้ประเมิน (Accept with revision) ซึ่งในกรณีนี้หากนักวิจัยเจ้าของบทความสามารถแก้ไข ต้นฉบับ และ/หรือตอบคำถามได้จนเป็นที่พอใจกับผู้ประเมินและ/หรือกองบรรณาธิการ ก็จะได้รับ การตอบรับ ให้ตีพิมพ์

(3) ไม่สมควรได้รับการตีพิมพ์ (Reject)

3. กองบรรณาธิการทำการพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรกับต้นฉบับบทความวิจัย หลังจากที่ยกกองบรรณาธิการ ได้รับผลการประเมิน จากผู้ประเมินครบทุกท่านแล้ว จะทำการตัดสินใจว่า ควรจะดำเนินการอย่างไร กับต้นฉบับดังกล่าว ซึ่งการตัดสินใจจะมีลักษณะเช่นเดียวกับผลการประเมินของผู้ประเมิน กล่าวคือ

(1) สมควรได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร โดยไม่มีการแก้ไข (Accept without revision)

(2) สมควรได้รับโอกาสให้แก้ไขบทความ ตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมิน หรือต้องตอบคำถามบางประการต่อผู้ประเมิน (Accept with revision)

(3) ไม่สมควรได้รับการตีพิมพ์ (Reject)

ซึ่งไม่ว่าผลการตัดสินใจจะเป็นในลักษณะใด กองบรรณาธิการจะส่งผลดังกล่าว ให้นักวิจัยเจ้าของต้นฉบับได้รับทราบ โดยจะส่งเป็นลายลักษณ์อักษร

4. นักวิจัยเจ้าของต้นฉบับบทความวิจัยดำเนินการตามการตัดสินใจของกองบรรณาธิการ นักวิจัยเจ้าของต้นฉบับบทความวิจัยดำเนินการตามการตัดสินใจของกองบรรณาธิการ

ในกรณีที่นักวิจัยได้รับแจ้ง จากกองบรรณาธิการว่า ต้นฉบับบทความวิจัยของตนเอง ได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ โดยไม่มีการแก้ไข ขั้นตอนต่อไปคือ กองบรรณาธิการจะส่งต้นฉบับฉบับที่จะตีพิมพ์จริง มาให้นักวิจัยทำการตรวจสอบ อีกครั้งก่อนการตีพิมพ์ นอกจากนี้ ตามปกติแล้ว กองบรรณาธิการจะขอให้นักวิจัยลงนามมอบลิขสิทธิ์ ของบทความวิจัย ให้กับสำนักพิมพ์ที่เป็นเจ้าของวารสารด้วย

สำหรับในกรณีที่ต้นฉบับได้รับการปฏิเสธให้ตีพิมพ์ นักวิจัยจะได้รับจดหมายแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร เช่นเดียวกัน พร้อมทั้งความคิดเห็นและ/หรือข้อแนะนำ จากผู้ประเมิน ในกรณีนี้ ถือว่า กระบวนการส่งบทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสารฉบับดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้ว สิ่งที่แนะนำคือ นักวิจัยควรทำความเข้าใจ และนำเอาความคิดเห็น/ข้อแนะนำของผู้ประเมิน มาปรับปรุงพัฒนา บทความวิจัยของตนเอง และส่งต้นฉบับที่ได้รับการแก้ไข ไปยังวารสารฉบับใหม่

สำหรับในกรณีสุดท้าย คือ กรณีที่ยกกองบรรณาธิการ แจ้งให้นักวิจัยแก้ไขต้นฉบับบทความวิจัย นักวิจัยจะต้องดำเนินการแก้ไขต้นฉบับบทความวิจัย ตามคำแนะนำและ/หรือตอบคำถามของผู้ประเมินให้ครบถ้วน และส่งต้นฉบับที่แก้ไขแล้ว กลับไปยังกองบรรณาธิการ (ตามปกติจะใช้วิธีเดียวกับการส่งต้นฉบับในครั้งแรก) สำหรับในกรณีนี้ มีข้อแนะนำ คือ นักวิจัยควรทำเอกสารสรุปประเด็น ที่ผู้ประเมินต้องการให้แก้ไข และสิ่งที่ตนเองได้ทำการแก้ไข พร้อมทั้งชี้แจงว่า การแก้ไขดังกล่าวอยู่ในหน้าใด ย่อหน้าที่เท่าไร และส่งไปพร้อมกับต้นฉบับ ที่ได้รับการแก้ไขแล้ว เอกสารดังกล่าวนี้ จะช่วยให้กองบรรณาธิการ พิจารณาต้นฉบับที่ได้รับการแก้ไขได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า นักวิจัยให้ความสำคัญกับการแก้ไขต้นฉบับ ตามคำแนะนำของผู้ประเมิน และมีความตั้งใจจริง ที่จะตีพิมพ์บทความวิจัยของตนเองในวารสารดังกล่าว

ฝ่ายวิจัย สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

พฤษภาคม 2559